

משולחנו של מרכז המשק

ברצוני לנצל הזדמנות זו ולברך את מוטי ברנדס עם היבחרו לתפקיד מנהל כספים של יד מרדכי ותאגידו. למרות הויכוח על הכותרת של בעל התפקיד, התוכן הוא כבד ורב אחריות. בתפקידו החדש יהיה אחראי מוטי מטעמנו על מערכת הכספים ויפקח על מערכת הנה"ח והתמחיר.

ברכות ותודות למאירי פרל, אנו מכירים שנים רבות ואני שמח על ההזדמנות שניתנה לי לעבוד איתך במהלך השנתיים האחרונות. יושרה, נאמנות ומסירות לתפקיד ליוו אותך לאורך שנות עבודתך ביד מרדכי.

דאגת להתחשב ברצונות ובצרכים, גם של הלקוחות וגם של העובדים, תמיד עם היד על הדופק ועם אוזן קשבת. תודה ובהצלחה בדרכך החדשה!

שנת 2009 כבר מאחורינו, שנה שהחלה במלחמה ובמיתון, בהמשכה נראו ניצני התאוששות מהמשבר הכלכלי העולמי, ובסיומה עצירת גשמים ובצורת קשה אשר פגעו ביבולי הגד"ש ובתוצאות הכלכליות של המכוורת החקלאית. למרות המכות שניחתו עלינו סיימנו את השנה טוב יותר מהצפוי, בעיקר הודות למוסך ולרפת, שתוצאותיהם העסקיות היו טובות יותר מהתוכנית.

באחת משיחות הקיבוץ הקרובות נביא לאישור את תוכנית העבודה של המשק לשנת 2010. התוכנית אופטימית יותר משנת 2009 ולוקחת בחשבון התאוששות במשק ושנה חקלאית טובה יותר. זה הזמן לקחת ברצינות את תפילות הגשם.

יתרות הרווח יגדלו בכ- 1 מיליון ₪ ביחס לאשתקד בתנאי שהתאגידים יעמדו ביעדי התוכנית שהוצבה בפניהם. התקציב מבטא עליה ברווחים ביחס לאשתקד, וההתמקדות תהיה בהמשך הפיתוח בענף שרתי האבקה ובשינויים ארגוניים ונוהלי עבודה חדשים במשק.

ענפי הצומח

התחלנו בתהליך של בחינת הענפים הניזונים מאמצעי ייצור במחסור (מים וקרקע). התהליך מאבחן מצב קיים, סוגי מים והשימוש בהם, ניתוח ארגוני וכלכלי של חקלאות הצומח הקיימת, מבנה ארגוני וכד'.

בסיום התהליך יומלצו חלופות להשגת המטרות תוך התמקדות במבנה ארגוני נכון יותר ובהתווית אסטרטגיה ותהליכי קבלת החלטות.

המטרה הכללית: מקסום הרווחיות הכלכלית של ענפי הצומח, תוך ניצול מיטבי של משאבי הקרקע והמים על סוגיהם ושל ההון האנושי והמקצועי הקיים.

בשלב ראשון הכנת החומר תיעשה בצוות היגוי הכולל את מרכזי הענפים הנוגעים בדבר ובשלב השני יצטרפו הנהלות הענפים וההנהלה הכלכלית לדיון וקבלת ההחלטות.

"אסטרטגיה פיננסית"

בימים אלו התחלנו תהליך נוסף אשר יקבע נוהלי עבודה לעשורים הבאים בתחום האסטרטגיה הפיננסית.

במהלך השנים האחרונות היה קיבוץ יד מרדכי חשוף למשברים פיננסיים דרמטיים. כל יציאה ממשבר מלווה בתהליך ארוך ומורכב ועל כן יש לקבוע כללים שיבטיחו שהמשבר הבא לא יגיע.

צוות ההיגוי המכין את החומרים לקראת דיונים בהנהלה הכלכלית כולל את חברי ועדת כספים: **דודי דורון, מוטי ברנדס, יריב קלרמן, אופיר לבנה, גיורא אתר, וכן את רכזי הענפים: ניצן ישראלי, שי ציון, איתן ציון ואיתמר דגני.**

דיווח על התאגידים:

גד"ש

שנת 2009 מסתיימת פחות טוב מהתוכנית ולמרות זאת התאגיד נושא רווחים על אף שנת בצורת ומיתון בעולם, אשר גרם לירידת מחירי התוצרת. הצוות עסוק בעיבודים וזריעות לקראת יבולי הקיץ. שנת 2010 אמורה להיות טובה יותר, נתפלת שהגשמים האחרונים יהיו רק סימן לבאות.

מטע

המטע עבר לאחריות הגד"ש ונמצא בעיצומו של הקטיף. מחירים גבוהים ופרי יפה מביאים את גנבי הפרי, שבלי כל בושה פורצים את הגדרות כל פעם במקום אחר וגונבים כמויות גדולות של פרי, וזאת על אף השמירה וההשקעה של הצוות בסגירת הפרצות והתקנת מכשולים רבים.

פרדס

תחילת השנה התאפיינה במחירים נמוכים ו מלחמה שהגבילה את העבודה בפרדס. אך בחלק השני של השנה היבולים טובים והמחירים סבירים בהחלט ומסתמנת שנה טובה. במהלך השנה טיפל הצוות בנטיעה חדשה של כ- 30 דונם והחלפת זנים.

מכוורת החקלאית

בצורת קשה שפגעה בפריחת צמחי הבר פגעה קשה ביבול הדבש. חקלאים שזרעו פחות שטחים והשתמשו בפחות שרותי האבקה הביאו לירידה של כ- 50% מהתוכנית התקציבית של המכוורת.

מוסך

הבצורת אינה משפיעה, אז המלחמה כן. בתחילת השנה כמעט ולא היו מבקרים, מה שלא הפחיד את הצוות שעושה עבודה נהדרת במוסך, הן מקצועית והן בשרות טוב ואמין. משנה לשנה הרווחיות עולה, השנה עברנו את המיליון ₪!

ממלכה

בממלכה שנה רווחית נוספת בעקבותיה חלוקת דיבידנד לבעלים, כדאי להפוך את זה להרגל. למרות שגם על ענף המזון עברה שנה קשה, אגרסיביות בשיווק וניהול ממוקד הביאו לעמידה ברוב היעדים שהנהלה לקחה על עצמה. היעד לשנה זו, שהתאפיינה בחוסר וודאות כללי, היה אמביציזי מאד ועל כך מגיע "שאפר" להנהלת המכוורת. בישיבת דירקטוריון החברה בה הוצגו הדוחות הכספיים של החברה הצטרפו כל הדירקטורים לברכות להנהלה.

רפת יד חיל

שנת 2009 הינה השנה הרווחית ביותר מאז הקמת השותפות עם ברור חיל. הגורמים לתוצאה הטובה הם מחיר מטרה גבוה ומנגד ירידת מחירי המזונות. בנוסף מחירי הבשר היו גבוהים מאוד. תוצאות מקצועיות שהיו טובות מאוד (כ- 1,000 ליטר יותר לפרה נחלבת) אפשרו מכירתם של פרות ועגלות רבות. שנת 2010 מסתמנת כפחות טובה, מחירי מטרה ירדו ומחירי מזונות עלו. במהלך השנה השקיעה הרפת בבניית בורות הפרדת זבל, בורות אשר אמורים לחסום את זרימת הזבל למט"ש, לדאבונו מתברר שהבורות אינם מספיקים ולכן נידרש לפעולה נוספת על מנת לעמוד בקריטריונים של איכות המים המגיעים למט"ש.

שרותי האבקה

המיתון הקשה לא פסח גם על לקוחות המפעל. משקי ירקות רבים נקלעו לקשיים ואף לפשיטות רגל ולכינוס נכסים. למרות זאת במחלקת הבומבוסים עמד הצוות ביעדים ואף הגדיל את הרווח הצפוי.

בתחום ההדברה הביולוגית נצפית התקדמות רבה לקראת הכניסה לשוק. מבחינה מקצועית התבססנו עם שני יצורים אצל מגדלי הערבה והשנה ניכנס עם סל שלם למגדלים. לא נכון יהיה לפרסם מעל דפים אלה את המהלכים הרבים בהם אנו נמצאים, אך חשוב לדעת שהצוות כולו עומד ביעדים אשר הוצבו בפניו.

מט"ש - מתקן טיהור שפכים

אני חושש לנקוב בלוחות זמנים לתחילת הפעלת המט"ש, אך אנו נמצאים בקו הסיום. הרגולציה כהרגלה מקשה, ובכל זאת חברת חשמל אמורה לסיים עבודות במהלך השבוע הבא, מע"צ אישרה את העברת צינור כרמיה וחציית כביש 4, ואם כל זה יקרה... עדיין איכות המים המגיעה למט"ש מהרפת (כפי שציניתי לעיל) אינה עומדת בקריטריונים. לכן מצפה לנו עוד עבודה עד הפעלת המתקן.

פרויקט סולארי על גגות הקיבוץ

חשמל פוטו וולטאי - מתקנים בינוניים עד 5 מגה וואט - לפני כחודש פרסמה הרשות לחשמל את התקנות המסדירות התקנה של מערכות בינוניות עד 5 מגה וואט להפקת חשמל בטכנולוגיה פוטוולטאית, להלן - PV.

ההתקנה מאפשרת ליצרנים למכור 300 מגה וואט לחברת החשמל בפרק זמן של 3 שנים. בשלב ראשון המכירה תהיה בהיקף של 50 מגה וואט בלבד במחיר מטרה של 1.49 ₪/קוואט"ש, בשלב שני 50 מגה וואט נוספים במחיר הנמוך ב 5% , בשלב שלישי 85 מגה וואט בהפחתה נוספת של 5% ו- 115 מגה וואט אחרונים בהפחתה נוספת של 5%. ההערכה שבשלב ראשון יאושרו ויותקנו מערכות על גגות מבנים.

הביקוש להתקנת מערכות גדול על ההיצע ולכן יש חשיבות מרובה לחתום על הסכם ולהגיש בקשה כיצרון חשמל על מנת להיכלל במכסת היצור הראשונה. לאחר חתימה על הסכם ההתקשרות תוקם חברה ייעודית לאתר שתגיש בקשה להיות יצרן חשמל. על החברה לפעול לקבלת היתרי עבודה של מתקנים על גגות המבנים, לקבלת אישורים של חברת החשמל למתקן, ולהוכחת יכולת פיננסית, ועוד.

עלות מתקן ל- 5 מגה וואט מוערכת בהשקעה של 60 מיליוני ₪ (השקעה של גורם חיצוני) ולוח הזמנים לקבלת אישור יצרן יארך לפחות 18 חודשים. ההנהלה הכלכלית ואנוכי עסוקים בנושא באינטנסיביות רבה. מטרתנו כעת לבחון ולבחור את החברה החיצונית שתשקיע ותפעיל את המערכות, תוך קביעת הנתח מהרווח שיעבור ליד מרדכי.

פוטנציאל התקנה ביד מרדכי.

הגגות שיד מרדכי יכולה להעמיד לפרויקט הם: רפת, לול, בית אריזה, ממלכה, מוסך, סככות גד"ש, חד"א, אולם ספורט והבומבוסים.

פרמטרים לבחירת הספק המועדף

ההחלטה עם איזו קבוצה/חברה להתקשר מורכבת, מפני שהיא כוללת שקלול של המרכיבים הבאים:

1. גובה שכ"ד, דמי רצינות והיוון תשלומי שכ"ד.
2. יכולת ארגונית וביצועית להשגה מהירה של רישיון יצרן.
3. הון עצמי של 20 אחוז מעלות ההתקנה (כ-60 מ"ח למתקן).
4. ערבות ביצוע בגובה 5% מהעלות.
5. יכולת לגייס מימון בנקאי
6. גיבוי של יצרן מחו"ל בעל ידע וניסיון בהקמת מתקנים בהספק של 5 מגה וואט לפחות.
7. העדיפות שנותן היזם ליד מרדכי בצבר ההסכמים המצויים באמתחתו.

שבת שלום, דודי דורון